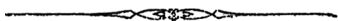

URNIETAKO EUSKAL-FĒSTAK.

Gogoangarriak izango dira Euskal-errian, Agorraren 29.^{an}, 30.^{an} eta ill onen 1.^{ko} egunean, Urnietako errian egin diran Euskal-fĕstak, d' Abbadie jaun argidotar eta jakintsuaren laguntza chit baliotsuarekin moldatuak. Egun oetan, Urnietako errian izan diran Euskaldun guztiak, gelditu dira pozez beterik, ikusirik gure izkuntz maite eta oitura zar bedeinkatuai eman zayozkaten omenak, eta Jaungoikoari erreguturik berriz ere maiz ikusi ditezen gure lur menditsu ontan modu onetako fĕstak, beren bitartez euskaltasuna geiago ta geiago zabaldu dediñ.

Agorraren 28.^{an}, fĕstak asi bear zuten bezperan, Urnietako errira irichi ziran d' Abbadie jaun, festen sortzallea, bere emazte noble eta goitua, eta Duvoisin kapitana, Euskal-izkribatzalle bikañetakoa, Lapurdiko Euskarara *Biblia* edo Liburu Santu guztiak itzuli dituen. EUSKAL-ERRIA-ren Zuzendaria Arzac jaunak lagundu zien Donostiatik Urnietara, eta beren bidera Ernaniraño atera ziran Urnietako Alkate eta Erretore jauna; irichi ziranean errira, zirikuen ots eta tuntunaren soñuak ongi-etorria egin zioten.

Bigaramon goizean, eguna-argitu orduko ezagutu zan Urnietan, egun ura egun pozgarria zala. Urdiñ-urdiñ Zerua, lañocho bat gabe agertu zan, eguzkiak, bere errañu argitsuakin inguru aetako mendi zoragarri guztiak distiatzen zituela.

Goizeko amarretan, lendanaz aditzera eman zan bezela, eliz funzio ederra egin zan. Kantatu zan, miragarriro alako erri chiki baterako, Gorriti jaunaren Meza goitandi bat, organoarekin laguntzen zuela musika-maisu baten erara, organo jotzalle On Alba-

ro Otaegi-k; eta itzaldi eder, Euskara garbian moldatutako batean, On Patrizio Orkaiztegi-ko jaun sermoilari zentzu andikoak, San Migel Aingeruaren doai ta birtuteak azaldu zituen.

Arratsaldeko iruterdietan, Erriko-batzarrechean izan zan izkri-batzalléen indar-neurtzeari zegokion sari-ematea. Abbadie jaun esan zuen eskeñitako saria irabazi zuela *Menditar baten kantua* izendatzen dan moldaerak, eta beraren egillea zala Karmelo Echeagaray-koa, eta onek irakurri zuen biursakintza sariztatua, an zegoen jendeak ezagutu zezan. Gero, piano-soñuaren laguntzarekiñ kantatu zuten Urnietako gazte batzuek, *Urzo-churiya-ren* doñuan, moldaera sariztatu ura bera, eta bukatzean, alcha zan Echeagaray, eta Abbadie jaunari eskerrak emanaz, itz batzuek euskaraz esan zituen. Urrena Arzac jaunak, On Ramon Artola-ren bi ipui jostallu irakurri zituen, agertzen zuela jendeak bere atsegina chalo ugariakiñ, eta len esantako musika-zaleak zortziko eder bat kantatu ondorean, Arzac jaunak, Andre d' Abbadie-ren onran, frantzesez egin zuen itzaldiarekiñ, fest' au bukatu san.

Ondoren, plaza agirikoan zortziko zar bat dantzatu zan, aurreku eta atzesku zirala Billafranka-ko bi gazte, Iztueta, dantzari ta euskal-izkributzalle ots-andikoaren ikasleakin dantz' oiek ikasiak.

Eta illunabarrarekiñ batean, Euskal-erriko oitura zar maitagarriai jarraituaz, egun artako festa guztiak bukatu ziran.

Bigaramonekoak asi ziran goizeko bederatziterdietan, buruan sulladun emakumeen josta-gudarekiñ. Eskeñi ziran bi sariak irabazi naian, agertu ziran amabiren-bat emakume, eta plazaren alde batetik bestera, sulla urez beteak buruan zituztela, eskuakiñ ukitu gabe, joan ziran, Urnietako kaleko bati, eta baserriko beste bati ematen zitzaizkiotela bi sariak.

Gero, jokatu zan luzeko pelota partidua, oitura zarrera, guante edo esku-larru motzakiñ, eta eskuz sakatzen zala, lau Andoaindarrrek irabazten ziolela iru Ernaniar eta Urnietako bati, utzirik zazpi jokotan berak amaikagarren eta azkenengo jokoa egin zutenean. Zortzietan geiena jokutzen zuenari eskeñitako saria, Andoaingo sakalari bizi eta beso aundikoari eman zitzaion.

Arratsaldeko iruterdietan aurkeztatu zan Erriko-batzarrechean, On Marzelino Soroa jaunaren jostirudi doakabetsu edo dramatar berri Barrenearra, an zegoen jende guztiak goratzen zituela arrazoi aundiarekiñ, egille jostallu eta bikaiñaren doai bereziak, moldaera berri onek gordetzen duen erakuspen ederra, eta bere zati guztietan daukazkien izkera jator eta pensamentu ongarri goituak.

Urrena kantatu zan zortziko eder bat, *D' Abbadie-ri* deritzana,

Kandido Soraluze jaunak bikañki moldatua: bere itz-neurtuen egi-
llea, Karmelo Echegaray-koa da. Añ izan zan aditzalleen gustokoa,
ezik, beren gogoak betetzeko, bigarren aldian kantatu beur izandu
zan. Biotz-biotzetik pozerazkida ematen diogu Soraluze jaunari, bai
ta ore kantatzalle guztiai.

Ondoren, Norberto Luzuriaga jaunak irakurri zuen Abbadie jau-
nari Karmelo Echegaray-koak donkitutako moldaeracho au:

¡Ama Euskera! ¡Biotz gureko
Ama Euskera maitea!
¿Zergatik zaude, penak azturik,
Gozotasunez betea?
¿Zergatik degu Urniyetan gaur
Pozez ikusten jendea?
¿Zergatik dago Euskal-lurrean
Alai len zana tristea?

¿Nondikan datoz emen entzuten
Diraden soñu gozuak,
Diruditenak zorionaren
Berriekarle poztuak?
¿Zér gertatzen da ikusitzeko
Emen berriro piztuak,
Euskaldun zarren izkuntza eta
Oitura bedeinkatuak?

Euskaldun aundi bati zor zaizka
Mirari oek guztiyak:
Abbadie jaunak dauzka pozturik
Gure zelai ta mendiyak:
Orregatikan bere izena,
Jakintasun ta doaiyak,
Orain ta beti goituko ditu
Kantuz Euskaldun-erriyak.

Ta azkenik, aurkeztatu zan *Anton Kaiku*, Soroa jaunaren josta-
ket menditarra.

Moldaera orrek dituen gauza jostalluai eskerrak, farra eta cha-
loa gogoz begiratzalleen artetik atera zan.

Jostiruditar festa bukatzean, andik ateratzen ziran guztiak otsan-
ditzen zuten aurkeztatzalle gazteak festa mota oetarako duten az-
kartasuna, ziruditela—jaun aditu batek esaten zuen bezala—beren
bizi guztia jostirudiko biltokietan zeramaten gizonak.

Ara emen gazte oen izenak, beretako bakoitzak, moldaera batean eta besteari egin zuen paperarekiñ:

BARRENEN ARRA.

Braulio, konzienzi goibelduna	Ignazio Iribarren.
Justino, illoba	Luis Ramirez.
Esteban, Barberua	Norberto Luzuriaga.
Migel Martiñ, baserritar onradua	José Artola.

ANTON KAIKU.

Kataliñ	Armando Larzabal (amar urtekoa).
Anton Kaiku	Nemesio Saizar.
Nagusiya	Norberto Luzuriaga.
Iskribaua	Ignacio Iribarren.
Alkatia	José Artola.
Probestua.	Luis Ramirez.

Artzayak menditik bera.

Bi jostirudiyetako oar-

kari edo siñalatzallea. Toribio Alzaga.

Jostirudiyaz mintzatzen geran ezkerro, ongi izango da emen ezartzea, Urnietako erriyan aurkeztatu izan dala lenbizi-lenbiziko euskaraz moldatuko jostirundi doakabetsua.

Gero, plazaren erdian izan zan bersolarien guda doñu-zarretan, Probinziako lau bersolari onenetakoen artean, zeñak, diran: Pedro Elizegi (*Asteasuko-errotaria*), Juan José Alkain (*Udarregi*) Juan José Elizegi eta Juan José Ugalde. Plazan zegoen jende guztia egon zan arretaz entzuten beren ateraldi zorrotzakiñ farra gogotik, egiñaz eta chalo asko joaz.

Gabeko amarretan, Urnietako Alkate jaunaren eche-aurrean, Euskal-kanta eztitsiak aditu ziran. Donostiar batzuek, Kandido Soraluze jauna zuzendari zutela, Abbadie jaunari donkitzen zioten gabotsandea zan. Kantatu zuten lenbizi *Charmangarria*, gero *D'Abbadie-ri* izendatzen dan zortzikoa, berriro *Charmangarria*, eta ondoren *Ume eder bat* eta *Gernikako Arbola*.

Urriyaren 1.^{ko} egunean, goizeko bederatziterdian, jokatu zan Batzarrecheko arkupeetan blekako pelota-partidua eskuz, Urnietar-baten eta Andoaingo beste baten artean, irabazten zuela Urnietakoak, utzirik bestea 34 tantoan, 50-erako.

Ondoren izan zan korrikalarien guda, eta jende guztiari asko gustatu zitzaion.

Arratsaldean, lenbizi, Euskal-erriko kastako bei esnetsuen probaketa izan zan, agertzen ziralarik saria irabaztera iru bei onak, batez ere saria irabazi zuena.

Gero egin ziran jostaket farragarri batzuek, eta beren bukaeran euria gogotik asi zan; baña igarorik laster zaparrada ura, irriritzi-larriyen josta-gudarako atertu zuen.

Eta irrintzilariyen josta-guda onekiñ, aurtengo Urrietako Euskal-féstak bukatu ziran, jende guztia atsegiñez beterik gelditzen zala egin diran modu eder eta elkarren arteko anaitasunagatik, doanditzen zituela fest' oroigarri oek moldatu dituztenak.

Guk, ere, biotz guztitik bialtzen diotegu pozerazkida, batez ere Urrietako Erretore jaun On Manuel Antonio Antía-ri, eta Erriko Batzar eta bertako Alkate jaun On Juan Bautista.Ichaso—Asu-ri.

Bukatzerakoan, gure eskertasuna agerturik modu onetako Euskal-féstak sortu zituen gizon jakintsu eta Euskeraren maitatzalle aundiari, gogoraturik berak festa oekin irichi nai duena eta Euskaldun-egiazko guzien biotzetatik ateratzen dan deia, eziñ gintezke gelditu esan gabe animaren erditik eta aboa betean: *Bizi bedi Euskera.*

